

Italijansko. Katoliški volilci se sicer ne vdeležujejo občinskih volitev, ker se je liberalizem pri vladi na vrhu in obč. zastopi so več ali manj v službi vlade. V Napoli pa so letos vendar šli katol. volilci na volišče, in glejte, zmagali so jako sijajno; njih močje so dobili nad 2000 glasov več, kakor pristaši vlade.

Francosko. Republikancem je jako vzrasel greben, odkar so se za nje srečno izvršile volitve v generalne zastope. Na konservativce ni jim, kakor misli njih večina, več gledati; njim so le-ti že »mrtvi možje«. V resnici je tudi vsa podoba za to. — Pri vojaški računski upravi v Parizu so prišli večji goljufiji na sled, več uradnikov so vsled tega pozaprl.

Angleško. Lord Salisbury in njegov ministerstvo je odstopilo in sedaj je na lordu Gladstone, da sestavi novo ministerstvo. Gladstone je že poročal kraljici o svojih namenih, vendar pa še ministerstva doslej ni sestavil.

Nemško. Razstave v Berlinu ne bode leta 1900, ker se bojé, da bi ne bila tolika, kakor bode prihodnje leto v Chicagu ali isto leto v Parizu. — Liberalni listi na vse pretege hvalijo kneza Bismarcka ter grajajo sedanjost vlado, toda na srečo se nemški cesar ne zmeni veliko za liberalcev počenjanje.

Rusko. Vlada tirja od tistih, ki so dobili lani posojilo iz drž. kase, ta denar že letos, vendar se sprejema mesto denarja tudi žito. — Minister za vunanje stvari, pl. Giers gre v neko kopališče na Francoskem, to Nemcem ni povolji ter se bojijo, da se sklene v tem času še kaka ožja zveza med francosko in rusko državo.

Bolgarsko. Minister Stambulov se je podal v Carigrad ter ga je ondi sultan slovesno vsprejel. To je bilo ruskem poslaniku jako v oči, vendar na tem ni nič napake, kajti Bolgarija še je zmerom v neki oblasti sultana in Stambulov je torej sultanov podanik, ne pa le minister bolgarski.

Srbsko. V Belemgradu so vsi ministri odstopili in imata torej »vladar« Ristić ter »vladar« Belimarković vso oblast v rokah. Uzrok tega slovesa ni znan, vsaj ne na tanko; najbrž se ne more ministerstvo zjediniti, kdo da naj postane tretji »vladar«. Ti vladarji so vsi skup za jeroba mladoletnemu kralju Aleksandru.

Tursko. Sultan noče pripoznati sedanjega kneza bolgarskega, dokler ga ne pripoznajo druge države. S tem pa je rečeno, da ga brž ne pripozna nikoli. — Umrli je Sulejman-paša, znan iz vojske v Bosni.

Afrika. V Maroku je vendar-le vojska sultanova posekala ustajnike, ali s tem še ni konec ustaje, kajti ustajniki se zopet zbirajo in Bog zna, kedaj še pride nesrečna ustaja do konca.

Amerika. V republiki Vezeruela pa so ustajniki srečnisi ter so vzeli vladnim vojakom veliko trdnjavo Ciudad-Bolivar. To so pa dosegli z zvižajo, ker so pobegnili na videz, potem pa so z vso silo vdarili na vladine vojake.

Za poduk in kratek čas.

Monsignore Ignacij Orožen.

Na velike maše dan je bila v stolni cerkvi v Mariboru velika maša, kakor se je menda tega dne v njej ni bilo — zlata sv. maša. Njo so služili mil. g. Ignacij Orožen, apost. protonotarij in stolni dekan v Mariboru. Cerkev je bila v svojem največjem lesku pa tudi polna ljudi, kakor sicer redko.

Dne 4. avgusta pa je bila že naša častita duhovščina — na dan posvečenja v mašnika — pri njih ter

so jim častitali v nje imenu mil. g. France Kosar, prelat apost. in korar stolne cerkve v Mariboru. Naj nam prečastiti gospod dovolijo, da objavimo njih besede, kajti iz njih se lahko učijo naši bralci, koliko da ima cela naša školiča uzroka veseliti se te zlate sv. maše, mi pa ne pridemo v nevarnost, da ga ne opišemo dovolje. Njih besede pa so bile blizu te-le:

Ne gledé na najino osebne prijateljske razmere, ki so tako stare, kakor staro je najino znanje, tedaj že nad 40 let — ne gledé, pravim, na te osebne in nikdar kaljene prijateljske razmere med nama, stejem si danes v posebno čast in veselje, da mi je izročena naloga, Vam, prečastiti apostolski protonotar in stolni dekan in prijatelj moj, v imenu stolnega kapitola in vsega duhovništva Lavantinske vladikovine danes slovesno čestitati k 50. obletnici Vašega mašniškega posvečenja.

Razmišljevaajočemu, v katero dostojno obliko bi zamogel poviti to našo čestitko, stopi mi pred oči izrek sv. apostola Pavla do ljubljence svojega, škofa Timoteja, v katerem mu nekako vodilo daje za njegovo vladikovanje, pismo: »Qui bene praesunt presbyteri, duplici honore digni habeantur, maxime qui laborant in verbo et doctrina« (I. Tim. 5, 17), le da, kakor se mi dozdeva, zastran našega prečastitega zlatomašnika danes o posebni milosti božji reči zamoremo: Triplici honore digni habeantur.

Qui laborant in verbo. Vsi katoliški mašniki smo po svojem poklicu služabniki besede: Euntis docete (Mat. 28, 19). Ali navadno nas drugih beseda za vselej promine, kedar naše truplo zagrnejo z zemljo: Vi pa, prečastni apostolski protonotar in stolni dekan, ste svojo besedo zapisali, in zato Vaša beseda ostane in se bode tako dolgo naprej glasila v vekih bodočih, dokler bode med človeštvom čut in zanimanje za prelepo vednost, zgodovine. In Vi ste svojo besedo zapisali še posebej v čast in proslavo Lavantinske vladikovine, ter si prav po tem zaslužili nje in njenega duhovništva iskreno zahvalo. Še več: Vaše uzorno, da-si trudapolno delovanje s peresom je postalo uzor se za druge vladikovine na daleč okoli, kjer začinjajo posnemati Vaše nazore in stopati v Vaše stopinje.

Qui laborant in doctrina. Prijatelj šolstva že v mladih letih, ste prišli v starejši dobi po božji previdnosti tako rekoč v nerazvezljivo zvezo z višim šolstvom; šest let ste bili prisodnik c. kr. deželnega šolsk. sveta v Gradcu, 10 let ste bili ravnatelj bogoslovnega semenišča in od leta 1872 sem, tedaj že 20 let ste ravnatelj bogoslovskih šol, ter se more reči, da je menda polovica našega sedaj živečega duhovništva vživala Vašega vodstva na stezi pripravljanja za duhovski stan.

Igitur qui bene praesunt presbyteri, duplici honore digni habeantur. Zares; tako dolgoletno izredno delovanje »in verbo et in doctrina« je zaslužilo čast in priznanje in ga je tudi našlo.

Prvo čast so Vam podelili svetli cesar, ki so leta 1887 ukazali, Vam na prsa pripeti zlati križ vitezev železne krone III. vrste. — Drugo čast so Vam izkazali svetli Oče Leon XIII. leta 1891, katerih naj nam Bog še dolgo ohrani! Ko so jim namreč naš sedanji mil. knez in škof s poročili o Vašem izglednem delovanju »in verbo et in doctrina«, imenovali so Vas sv. Oče blagovoljno in povzdignili za apostolskega protonotarja ad instar participantium; prelatura, ki je kakor vemo, ena izmed najvišjih prelatur v hierarhiškem redu katoliške cerkve in se posebno lepo strinja z Vašim zgodovinskim pisateljevanjem. — Tretjo in največjo čast Vam izkazuje pa Bog sam, dokler Vam je milost podelil, da obhajate danes še pri dosti dobrem zdravju petdeseto obletnico svojega mašniškega posvečenja ter bote v

kratkem služiti zamogli zahvalno daritev zlate maše, katera milost je dana le redko kateremu mašniku.

In temu tretjemu počestčenju zlate maše, ki od Boga prihaja, pridružujemo se mi tukaj zbrani ter Vam z vso vdanostjo poklanjamo darove in spomine, kakor zaupamo, zlati maši pristojne. Misel to, ki jo je že davno v srečo gojil stolni kapitol, so kakor dovršeni predlog v javnosti prvi izprožili, tudi izpeljavo prevzemši, tukaj pričujoči prečastni Ptujski prost in na njih poziv je odmevalo med duhovniki veselo pritrdjevanje vsepovsodi od Drave do Save.

Prečastni Monsignore, apostolski protonotar in stolni dekan! Poklanjam Vam tedaj tukaj najprvo v imenu duhovništva cele vladikovine zlati naprsni križ in zlati prstan, naj Vas pri zlati maši križ in prstan diči pred božjim oltarjem, Bogu na čast in nam na veselje. — Poklanjam Vam nadalje še posebej v imenu stolnega kapitola cerkveni molitvenik, naš ljubljani brevir, v veliki obliki, kakor sodi za oslABLJENE oči in za stare dni, da v njem berete in iz njega molite še mnogo mnogo zdravih in veselih dni! In tukaj vidite v Vašo proslavo razstavljen nov dragoceni in popolni pontifikalni ornat, ki ostane se ve, da lastnina stolnega kapitola; ali imel bode za dolgo vrsto bodočih let lepí zgodovinski pomen, da ste bili namreč Vi prvi, ki ste ga nosili in na praznik Marijinega vnebovzetja leta 1892 z njim okinčani služili zlati mašo. Zlato mašo, čije milosti naj zlatijo vse Vaše bodoče dni, kakor nebo zlati najlepša večerna zarja! — Zlato mašo, ki naj jo angeli nesejo v nebesa in položijo v roke Marijine, Marija pa pred obličje Boga Najvišjega!

V to ime Vam čestitamo in združeni kličemo: Zlatomašnik preljubljeni, Bog Vas ohrani, Bog Vas živi!

Smešnica. V veseli družbi toži nek besedljivi gospod, da izgubiva čedalje več lasij z glave. »Oj«, reče na to nekdo iz družbe, »oj nič zato, saj jih imate dovolje na zobéh«.

Razne stvari.

(Cesarjev rojstni dan.) V stolni cerkvi v Mariboru so služili dnes ob 9. uri milostljivi knez in škof dr. Mihael Napotnik slovesno sv. mašo za blagor Njih veličanstva cesarja Franca Jožefa I. Navzoči so bili drž. in mestni uradniki, častniki, ravnatelji in več učiteljev srednjih šol in mnogo število pobožnega ljudstva. Ob enih popoldne pa je bil slovesen obed pri milostljivem knezoškofu.

(Slovensko društvo) obhaja občni zbor v nedeljo, dne 21. avgusta ob 1/4. uri popoldne v Celjski čitalnici. Vspored: Poročilo društveno, poročanje o državnem in deželnem zboru, o položenju naše slovenske politike, resolucije zoper izmišljeno zatirovanje Nemcev po Slovencih in zoper narodni prepir na Kranjskem, volitev predsednika in odbora, poljubni nasveti. K obilni vdeležitvi vabi Predsedništvo.

(Bralno društvo) pri sv. Juriju ob Ščavnici priredi v nedeljo 21. avg. 1892 v šolskih prostorih veselico s sledečim vspešnim: 1. »Triglav«, F. S. Vilhar. 2. Pozdrav. 3. »Urno naprej« koračnica, sviranje z lokom. 4. Slavnostni govor. 5. »Naša zvezda«, L. Hudovernik. 6. Deklamacija. 7. »Materino žalovanje« narodna pesen. 8. »Dobro jutro« šaloigra v 2 dejanjih, med igro sviranje z lokom. 9. »Slovo od doma«. 10. Slučajnosti. 11. Prosta zabava v narodni gostilni. Začetek ob 1/4. Vstopnica 10 novčičev. Preplačila se hvaležno vsprejmo. K obilni vdeležitvi vabi odbor.

(Duhovske vaje) za našo čč. duhovščino bodo letos na Slatini in sicer od dne 26. do dne 30. sept.

(Preskušnja) gg. kaplanov za župnijske službe vrše se od dne 13. do dne 15. septembra v pisarni kn. šk. palače v Mariboru.

(»Beseda«.) »Bralno društvo« v Kapeli pri Radgoni priredi v nedeljo 28. avgusta v svoji bralni sobi »besedo« in sicer s sledečim vspešnim: Pozdrav. Hr. Volarič: Slovenski svet, ti si krasan! Deklamacija. A. Razinger: Za gore solnce mi zahaja. Kratak obris slovenske zgodovine s posebnim ozirom na kulturo starih Slovencev. G. Rihar: Savica. Deklamacija. Narodna: Materino žalovanje. Slučajnosti. A. Nedved: Mili kraj. Začetek je ob tretji uri popoldne. K obilni vdeležitvi najvljudnejše vabi odbor.

(Slov. pevsko društvo v Ptuj.) V velikem zborovanju, ki se je vršilo dne 14. avgusta v Šoštanj, izvolili so si društveni člani ta-le odbor: Č. o. Konrad Stazinski je predsednik in g. Miha Lešnik, podpredsednik; v odboru pa so notranji gg.: dr. Brumen, Franc Copf, Fr. Čeh, J. Sedlaček in Fr. Lovrec, zunanjí pa gg.: dr. Jurtela v Šmarjah, profesor Orožen v Ljubljani, dr. Hraševac v Celji in dr. Bezjak v Mariboru.

(Častno občanstvo.) Občina v Lembahu pri Mariboru je dne 11. avgusta imenovala g. Janeza Pahernik, veleposestnika in lesotrčca v Vuhredu, zavoljo njegovih posebnih zaslug za občino in župnijo, za častnega občana.

(Pruske denarje) imamo tudi po slov. deželah, kajti iz Berolina je poslal tamošnji nemški sulverein v podporo nemških (?) šol 1246 mark; teh je ostalo pri nas 150, ostale pa so vandrale na Kranjsko.

(Vojaške vaje.) V nedeljo so se odpeljali c. kr. domobranski bataljoni iz Grada, Maribora in Celja v Postojino na Kranjskem. Tam se vršijo za-nje vojaške vaje in bodo one tje do 7. septembra.

(Na Bizeljsko) pojde iz začetka septembra več vinorejcev iz Mariboru in okolice, da si pregledajo tamošnje nove gorice, v katerih stojijo samo ameriški trsi. Kakor slišimo, sprožil je to misel c. kr. okr. glavar v Mariboru, g. Fr. Kankovsky ter skrbi tudi za znižanje voznjine na južni železnici.

(Posojilnica) v Gornji Radgoni je imela v prvem polletju svojega obstanka 26.724 fl. 69 kr. prometa. Zadržnikov je bilo 83 z 830 fl. deležev; hranilnih vlog je za 12.458 fl. 10 kr. ter za 9437 fl. posojil.

(Zločin.) V noči na 6. avgusta so vlomili tatje v klet Martina Kodela, krčmarja v Kazasah pri Petrovčah ter so iz kleti prilomastili v spalnico zakonskih Kodela. Nju so sicer napadli s sekiro, vendar pa so ubežali, ne da bi ju ubili, ker so sosedje slišali upitje napadencev ter jima prišli na pomoč.

(Slov. uradovanje.) Naše »nemške« liste je jako vznemirila novica, da se uraduje v okr. zastopu v Šmarjah in poslej tudi v trškem slovenski. Mi pa želimo, naj dobita le-ta zastopa še prav obilo posnemovalcev!

(Lotrija.) V lotrijskih nabiralnicah nabere se vsako leto po naši državi nad 22 milj. goldinarjev, v njih pa se izplača dobitkov za 12 milj. ter ostane torej državi celih 10 milijonov — »žuljavih grošev«.

(Umrl.) je dne 11. avgusta č. g. J. Al. Simonič, duhovnik v pokoji na Kapeli, v 79. letu svoje dobe. Rajnik je bil velik dobrotnik cerkev, posebno v svoji domači župniji pri Svetinjah. Naj počiva v miru!

(Poboji) med ponočnjaki so se vedno tudi pri nas v navadi. Tako so v Hočah v noči od sobote na nedeljo fantje tovariša s »planko« ubili in v naslednji noči je ponočnjak v Brezulah svojega tovariša zabodel z nožem v trebuh, da je drugo jutro izdihnil svojo dušo v deželni bolnišnici v Mariboru.